

P. Kolumban, S. O. Cist.

»In zajemali boste vode iz vrelcev Odrešenikovih«

II.

Liturgična daritev

»V Bogu živimo in se giblємо in smo« (Apd 17, 28) — ne samo v naravnem, marveč prav tako tudi v nadnaravnem oziru. Bog je naš vsemogočni Stvarnik in dobri Oče, mi njegove stvari in njegovi otroci. Vse, kar imamo, naravno telesno in nadnaravno božje življenje, prav vse je dar njegove darežljive očetovske dobrote. Zato ga moramo v vsej hvaležnosti in vdanosti častiti in spoštovati.

Ljudje smo ne samo duhovna, marveč tudi čutna umna bitja. Zato zahteva naša narava, da svojo notranjo vdanost Bogu, ki jo sicer dokaj razločno izražamo tudi že po zunanje z molitvijo, zlasti liturgično, še vidneje in jasneje izpričujemo z daritvijo. Če obstoji molitev bistveno iz enega samega dejanja — povzdigovanja duha k Bogu, se pa za daritev, ako naj bo Bogu res prijetna, zahtevata v glavnem dve stvari: zunanji vidni dar in notranja vdanost Bogu, s katero mu v znak svoje pokorščine njegovi volji ta dar prinašamo. Zgolj zunanja daritev nima pred Bogom nobene vrednosti, daritev mora marveč biti po zunanje viden znak notranje človekove pokorščine in podložnosti Bogu. Z zunanjim daritvenim dejanjem morata biti hkrati združeni notranje čiščenje božje in notranje darovanje samega sebe Bogu. Le taka daritev ugaja Bogu in je človeku vir posvečenja in vrelec božjega življenja.

Daritev je središče in višek bogočastja

Molitev in daritev sta v bogoslužju ali liturgiji sv. cerkve najtesneje med seboj povezani. Molitev meri na daritev, daritev pa zopet izzveni v molitev. Daritev je dopolnilo in višek molitve. Liturgična molitev in daritev sta si kakor zlat obroček in dragocen biser v prstanu. Vsak ima sicer že sam zase veliko vrednost, a popolnejšo umetnino tvorita združena v celoto dragega prstana. Liturgična daritev je duhovno sonce, ki so okrog nje razvrščene posamezne liturgične molitve. Z liturgično molitvijo in daritvijo hkrati skazuje sv. cerkev kot skrivnostno telo Kristusovo troedinemu Bogu popolno čiščenje, ki ga je zmogoča. Po daritvi sv. maše, združeni z molitvijo, nam posameznim udom svojega skrivnostnega telesa Jezus Kristus, naš Odrešenik in Gospod, naklanja

obilne sadove svoje lastne odrešilne daritve na križu. Saj nam je z njo zopet odprl vrelce, iz katerih lahko v polni meri zajemamo življenje otrok božjih, ki nam ga je bil kruto zamoril greh naših prastaršev.

Edina liturgična daritev sv. cerkve je po božji uredbi sv. maša, pri kateri se, kakor bomo skušali globlje doumeti pozneje, ponavzočuje in obnavlja Jezusova daritev na križu. Če se mo-

litev deli v zasebno in javno ozir. liturgično, je pa vsaka maša, kakor uči tridentinski zbor, v vsakem slučaju vedno javna in liturgična, ker jo opravlja duhovnik kot javen služabnik cerkve in sicer ne samo zase, marveč za vse vernike, ki pripadajo Kristusovemu telesu.

Jezusova daritev na križu

Ako hočemo globlje doumeti značaj in vrednost daritve sv. maše, moramo skušati doumeti bistvo in pomen Jezusove krvave daritve na križu.

Naj se dviga moja molitev
kot kadilo pred Tvojim obličjem

Daritev sv. maše je eno in isto z Jezusovo daritvijo na križu, ker je pri obeh daritvah isti glavni daritelj in isti dar, namreč sam Jezus Kristus, le da je način darovanja različen. Jezus Kristus je s svojo smrtjo na križu daroval nebeškemu Očetu pravo in posebno daritev. Vse daritve stare zaveze so bile samo predpodebe Kristusove daritve na križu. V Kristusovi smrti se je spolnilo vse, kar se zahteva za bistvo daritve: viden dar in notranja vdanost Bogu. Vidni dar in daritelj obenem je bil Jezus Kristus sam, kakor uči tridentinski zbor: »En in isti je bil, ki je daroval in kar je daroval.« To svojo daritev je Jezus izvršil s praviim zunanjim daritvenim dejanjem, ko je prelił svojo dragoceno kri in pretrpel smrt, z resničnim uničenjem žrtve — samega sebe. To dejanje je bilo viden znak Jezusove notranje pokorščine in vdanosti Očetu. Trpljenje Kristusovo je bilo daritev, pravi sv. Tomaž Akvinski, ker je Kristus prostovoljno in iz ljubezni do Boga in človeštva prestal smrt. Jezus Kristus je s svojo lastno daritvijo na križu zopet vrnil Bogu vso dolžno čast, ki mu je zaradi izvirnega greha ni moglo dati vesoljno človeštvo z vsemi svojimi daritvami.

Bistvo križeve daritve obstoji v tem, da je Jezus Kristus samega sebe Očetu najpopolneje daroval in sicer tako po notranje s pokorščino in ljubeznijo kakor po zunanje z daritvijo svojega svetega telesa in svoje dragocene krvi. Z zunanjim darovanjem lastnega telesa in lastne krvi ter notranjo pokorščino in vdanostjo nebeškemu Očetu je Jezus Kristus »za vedno usodvršil tiste, ki se posvečujejo« (Hebr 10, 14).

Lepo nam ti dve lastnosti Jezusove daritve na križu pojasnjuje sv. Pavel. Po njegovih besedah Jezus Kristus ob svojem prihodu na svet pravi s psalmistom Očetu: »Daritve in žrtve nisi hotel, a telo si mi pripravil; žgalne daritve in daritve za greh ti niso bile všeč. Tedaj sem rekel: ,Glej, prihajam — o meni je pisano v knjigi — da izvršim, o Bog, tvojo voljo.« (Hebr. 10, 5-7). »Kristus nas je ljubil in se za nas dal v daritev in krvavo žrtev, Bogu v prijeten vonj« (Ef 5, 2). »Ponižal se je in je bil pokoren do smrti, smrti na križu« (Flp 2, 8).

Daritev je povsem prijetna Bogu, ako mu je všečen ne samo dar, ampak tudi daritelj. Dar, ki ga pri sv. maši darujemo, je telo in kri Jezusa Kristusa, zato vedno ugaja nebeškemu Očetu. Da mu bomo všečni tudi mi, mora »isto mišljenje biti v nas, ki je tudi v Jezusu Kristusu« (Flp 2, 5). Jezus Kristus je tik pred svojim trpljenjem, s katerim se je začela njegova križeva daritev, molil k Očetu: »ne moja, ampak tvoja volja se zgôdi« (Lk 22, 42). Tako tudi mi prihajajmo k daritvi svete maše s popolno pripravljenostjo, v vsem vršiti božjo voljo, kar tolikokrat prosimo in zagotavljamo v Očenašu: »Z g ô d i se t v o j a v o l j a«.

(Dalje.)

Dr. Franc Lukman

Evharistično bogoslužje v stari cerkvi

(Nadaljevanje.)

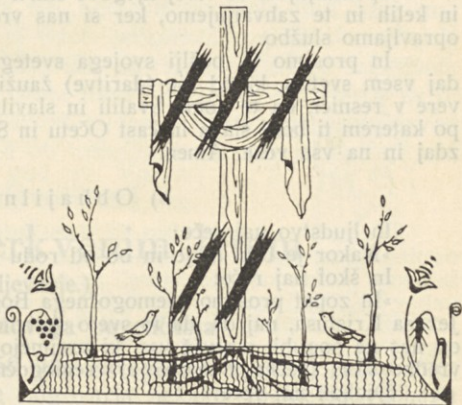
4. Na meji 2. in 3. stoletja v Rimu

Prav pred 20 leti se je posrečil dokaz, da se je v tako imenovanem egiptskem cerkvenem redu ohranilo delo Hipolita Rimskega, ki ga je naslovil »Apostolsko izročilo«. Hipolit je prišel navzkriž z rimskim papežem Zefirinom (198—217), še bolj pa z njegovim pomočnikom Kalistom. Ko je Zefirin umrl, se je Hipolit potrudil, da bi prišel na njegovo mesto. Rimska duhovščina pa je izvolila za škofa — Kalista. To je Hipolita tako bolelo, da se je ločil od novega papeža in ustanovil svojo cerkev. Za to svojo ločino je sestavil nekaj obrednik, zbirko predpisov za razne stanove in razna opravila v cerkvi. Ker mu je šlo za to, da svoji verski družbi dá videz upravičenosti, je zbral stara, v teh rečeh veljavna in od prednikov podedovana navodila; vprav zato je njegova knjiga za nas tako dragocena.

Hipolit je v svojo knjigo sprejel evharistično liturgijo po škofovskem posvečenju. Iz poročila sv. Justina vemo, da je bila liturgija po slovesnem krstu krajša od navadne nedeljske liturgije. Prav tako liturgija po škofovski konsekraciji: tudi ta se je pričela neposredno s poljubom miru in darovanjem. Za pozdravom in opomini, ki jih tudi danes slišimo na začetku prefacije, sledi zahvala za včlovečenje božjega Sinu in za odrešenje, potem posvetitev kruha in keliha, spomin Gospodovega trpljenja in vstajenja (anamneza), prošnja za svetega Duha (epikleza) in za milosti svetega obhajila.

Sveto obhajilo, ki sledi, zopet obkrožajo lepe molitve za pripravo in zahvalo.

Beri in premisli molitve, s katerimi so rimski kristjani okoli leta 200 obhajali skrivnost Gospodovega Telesa in njegove Krvi! Sedemnajst stoletij nas loči od njih, pa vendar razumemo njih besedo, njih prošnjo, njih sveto spoštovanje do svetih skrivnosti, ker nas z njimi družijo ista vera v presveto evharistijo in ljubezen do njega, ki je »včera in danes, isti tudi na veke«.

... in da kakor les je ranil,
tudi les ozdravlja nas

a) Posvetilna molitev

(4. pogl.) Ko je ta za škofa narejen (= posvečen), naj mu vsi dajo poljub miru in ga pozdravijo, da je postal vreden. Diakoni naj mu prinesó darove¹ in on naj položi roke nanje (= na darove) in z vsemi prezbiterji (mašniki) opravi zahvalo rekoč:

»Gospod z vami!«

In vsi naj rekó: »In s tvojim duhom«.

»Kvišku srca!«

»Imamo jih pri Gospodu.«

»Zahvalimo Gospoda!«

»Spodobno in prav je.«

(Škof:) »Zahvalimo te, Bog, po tvojem ljubljenem Sinu Jezusu Kristusu, ki si nam ga poslednji čas milostno poslal za zveličarja in odrešenika in znanilca svojega sklepa². Besedo, ki iz tebe izhaja, po kateri si vse ustvaril in nad katero imaš veselje; njo (Besedo) si poslal z nebes v telo Device in v njenem telesu je meso postala in bila razodeta za tvojega Sina, rojena od svetega Duha in Device. Da bi izpolnil tvojo voljo in ti pripravil sveto ljudstvo, je (Jezus, včlovečena božja Beseda) razprostrl svoje roke, ko je trpel, da bi tiste, ki vate verujejo, rešil trpljenja.

Ko je šel v prostovoljno trpljenje, da bi smrt uničil in vezi hudobnega duha raztrgal in pekel strl in pravične razsvetlil in mejnik postavil in vstajenje razodel, je vzel kruh, se zahvalil in rekel: »Vzemite, jejte, to je moje telo, ki se za vas lomi.« Prav tako (je vzel) tudi čašo in rekel: »To je moja kri, ki se za vas preliva. Kolikokrat to storite, opravite moj spomin.«

Spominjajoči se torej njegove smrti in njegovega vstajenja ti darujemo kruh in kelih in te zahvaljujemo, ker si nas vredne storil, da stojimo pred teboj in ti opravljamo službo.

In prosimo te, pošlji svojega svetega Duha na daritev cerkve; zedini jo in daj vsem svetim, ki od nje (daritve) žaužijejo, polnost svetega Duha in okrepitev vere v resnici, da te bomo hvalili in slavili po tvojem služabniku Jezusu Kristusu, po katerem ti bodi slava in čast Očetu in Sinu s svetim Duhom v tvoji sveti cerkvi zdaj in na vse veke. Amen.

b) Obhajilna molitev

In ljudstvo naj reče:

»Kakor je bilo in je in bo od rodu do rodu in na vse veke. Amen.«

In škof naj reče:

»In zopet prosimo vsemogočnega Boga, Očeta našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa, naj dá, da to sveto skrivnost v naš prid prejmemo; in naj nikogar od nas ne pogubi, marveč vse, ki prejmejo sveto skrivnost, telo in kri Kristusovo, vredne stori (večnega življenja) vsemogočni Gospod, naš Bog.«

Diakon naj reče:

»Molite!«

In škof naj reče:

»Vsemogočni Bog, daj, da nam bo uživanje svete skrivnosti okrepitev; ne pogubi nikogar od nas, marveč blagoslovi vse po Kristusu, po katerem bodi tebi z njim in svetim Duhom slava in oblast zdaj in zmeraj in na vse veke. Amen.

Diakon naj reče:

»Stojte in priklonite glavo!«

Škof naj reče:

»Večni Bog, ki poznaš, kar je zakrito in očitno, pred teboj je tvoje ljudstvo sklonilo glavo, pred teboj je sklonilo trdo srcé in meso; poglej s svojega bivališča, blagoslovi vse, moške in ženske, skloni k njim svoje uho in usliši njih molitev in okrepi jih z močjo svoje desnice in varuj jih hude bolezni in bodi jim varuh za telo in dušo; pomnoži njim in nam vero vase in strah pred seboj po svojem edinem Sinu, po katerem bodi tebi z njim in svetim Duhom slava in oblast zdaj in zmeraj in na vse veke. Amen.«

In diakon naj reče:

»Pazimo!«

¹ Kruh in vino.

² Božji sklep odrešenja.

In škof:

»Sveto svetim.«

In ljudstvo naj reče:

»En sveti Oče, en sveti Sin in en sveti Duh.«

Škof naj reče:

»Gospod z vami vsemi!«

In ljudstvo naj reče:

»S tvojim duhom.«

In nato naj vsi dvignejo roke in ljudstvo naj pristopi radi zveličanja svojih duš, da se mu greh odpusti, naj prejme (obhajilo).

Molimo po prejemu:

»Bog, Vsemogočni, Oče Gospoda in našega Zveličarja Jezusa Kristusa, zahvalimo te, ker si nas storil deležne svoje svete skrivnosti. Ne daj, da bi nam bila v krivdo in pogubo, marveč v prenovitev duše in telesa in duha po tvojem edinem Sinu, po katerem bodi tebi z njim in svetim Duhom slava in oblast zdaj in zmeraj in na vse veke.«

In ljudstvo reci:

»Amen.«

In presbiter (mašnik), pokladajoč roke, reci, ko so prejeli:

»Večni, vsemogočni Bog, Oče Gospoda in našega Zveličarja Jezusa Kristusa, blagoslovi svoje služabnike in služabnice, varuj jih in pomagaj jim in daj jim dobro po krivdi svojih nadagelov. Ohrani in okrepi v njih strah pred seboj; okraši jih po svojem veličastvu; naj mislijo, kar je tvoje, in verujejo, kar je tvoje, in hočejo, kar je tvoje. Podeli jim mir brez greha in jeze. Po tvojem edinem Sinu, po katerem bodi tebi z njim in svetim Duhom slava in oblast zdaj in zmeraj in na vse veke.«

In ljudstvo reci:

»Amen.«

In škof naj reče:

»Gospod z vami.«

In ljudstvo naj reče:

»S tvojim duhom.«

In diakon naj reče:

»Pojdite v miru!«

Življenje s cerkvenim letom

(Nadaljevanje.)

4. Dnevi Gospodovega poveličanja

Od velike noči do binkošti je 50 dni, kar izraža že samo grško ime: pentekoste — binkošti. To 50-dnevje odgovarja nekako 40-dnevju velikega ali svetega posta, seveda s to razliko, da je 40-dnevni post čas pokore in očiščevanja, čas hrepenenja po odrešenju in ustanovitvi božjega kraljestva, to povelikonočno 50-dnevje pa je doba veselja in zahvale za milost Kristusovega odrešenja in za Zveličarjevo zmago nad knezom teme.

Bogoslužje povelikonočnih nedelj odraža veliko skrb, da odrešeni človek z vstalim Kristusom sklene čim tesnejše prijateljstvo, v svoji duši čim plodoviteje razvije kraljestvo milosti in življenja po božjem, Kristusovem vzoru. Gotova zavest, da nam bo božji ženin, poveličani zemski Kristus kmalu odvzet, nas vsebolj navdaja z mislijo, da se moramo okleniti nebeškega Kristusa, ki živi med nami v presv. evharistiji in v nas po posvečujoči milosti

Mir vam bodi. In vedeli so, da je Gospod

41

božji. Okleniti se nam je predvsem treba Kristusa, ki je ženin svoje duhovne neveste sv. cerkve, po kateri nas uči, vodi in posvečuje.

Ta zavest skorajšnjega Kristusovega vnebohoda našega velikonočnega veselja nič ne zmanjšuje, le opozarja nas na naše visoko krščansko poslanstvo, da svoje srce vsebolj odtrgujemo od zemskega in posvetnega, da v vseh okoliščinah znamo svoje življenje vrednotiti z očmi večnosti. Tudi evangelijski povelikonočne dobe izražajo isto misel. Govore nam najčeste o Kristusovem kraljestvu, o rasti in utrjevanju tega kraljestva v naših dušah. Čimbolj ta duhovna, notranja rast kristjanov klije iz globoke vere v Kristusa in čim višje se vzpenja v ljubezni do božjega, zmagoslavnega Kralja, tem lepše se sadovi pravega krščanskega življenja kažejo tudi na zunaj v odnosih do bližnjega, v potrpežljivosti, ljubezni in pomoči.

Res, Kristus je s svojo smrtjo zmagal smrt greha, toda v nas so vedno ostale še kali poželjivosti, ki jih je v življenjskem boju vsak čas na novo treba ruvati iz srca. In na tej borbeni poti v večno domovino nam je Kristus obljubil Tolažnika, da bo s svojo pomočjo spiral, kar je omadeževano, ozdravljaj, kar je ranjeno. Veliki noči morajo slediti binkošti, da nas Duh resnice razsvetluje, Duh modrosti kaže pravo pot, Duh moči krepi v borbah in temi.

Za povelikonočno dobo je značilno, da vsak dan praznujemo kot praznik s »Slavo« in »Tebe Boga hvalimo«. Tudi predglasje nam pri vsaki sveti maši kliče v spomin, da se spodobi in je pravično, da Gospoda »posebno v tem času bolj slovesno hvalimo, ko je darovano naše velikonočno jagnje, Kristus«. V to povelikonočno dobo je vpletenih tudi mnogo godov svetih mučencev. Sv. cerkev hoče, da tem pričevalcem svete vere, ki so s Kristusom in za Kristusa v trpljenju prelili svojo kri ter sedaj z njim uživajo nebeško povečanje, izkazujemo posebno čiščenje in hvalo. Ti sveti mučenci so nam živi vzorniki neustrašene ljubezni do Kristusa.

Povelikonočne nedelje

Za prvo povelikonočno ali Belo nedeljo, ki zaključuje praznično velikonočno osmino, praznujemo nedeljo Dobrega pastirja. Slika Kristusa-Dobrega Pastirja je bila med prvimi kristjani najbolj znana in priljubljena. Ni čuda, če so ji dali odraza tudi v bogoslužju druge povelikonočne nedelje. Nekoč so se to nedeljo verniki zbirali tudi v stacijski cerkvi sv. Petra. S tem so pač hoteli vidno izraziti, da je sveti Peter naslednik dobrega božjega pastirja v naši sedanjosti. Nedelja Dobrega Pastirja povsem sodi v povelikonočno dobo, saj je vstali Kristus zmagal večno smrt in edini more padlo človeštvo dvigati k življenju in ga voditi na pašo večnega veselja, kakor prosimo v mašni molitvi. V berilu nam apostol Peter govori o Kristusu-Pastirju, ki se je popolnoma žrtvoval za nas in nam zapustil dober zgled, da bi odmrli grehu, pravičnosti živeli, sledeč Pastirju naših duš. Evangelij nam slika žrtvujočo se in nežno ljubezen Kristusovo do svojih ovčic. Kristusov pogled v današnjem evangelijsku sega tudi v bodočnost. Vse človeštvo želi imeti zbrano v eni, božji čredi pod vodstvom enega pastirja — svojega namestnika —: Petra. Poobhajilna molitev nas na novo spominja na milost novega življenja, ki smo ga prejeli o veliki noči v zakramentu sv. krsta in sv. evharistije.

Tretja nedelja po veliki noči govori o kratki dobi tega življenja in o skorajšnjem prihodu večnega življenja. To kratko dobo ponižanja, trpljenja in žalosti pa moramo dobro porabiti v slavo prihodnjega veka. Zametovati je treba, kar je božjemu imenu nasprotno, in vršiti, kar mu je prikladno. Četudi smo tujci in popotniki na tej zemlji in nas svet zaničuje, krščansko božjo postavo vestno izvršujemo! Kajti naša dobra dela bodo po nauku apostola Petra pritegnila tudi druge ljudi h Kristusu.

Četrta nedelja po veliki noči. Kristusovo delo odrešenja ni navezano na njegovo stalno osebno bivanje na zemlji, marveč po dovršitvi dela, ki mu ga je dal Oče, se vrne k Očetu. Sedaj pa se začena življenje skrivnostnega Kristusa — sv. cerkve. To življenje obuja in poživlja zlasti Tolažnik, Sveti Duh, Duh resnice,

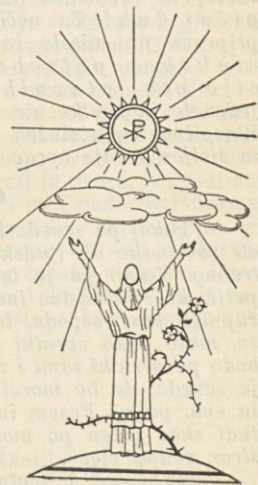
ki nas uči tudi izpolnjevati vso Kristusovo postavo. V moči svete evharistije, ki nas dela deležne božje narave, moremo v svojih svetih dolžnostih tudi vztrajati.

Peta povelikonočna nedelja. Kristusov vnebohod je že blizu. Doslej je apostole in učence vsepovsod ščitil in branil božji Učenik, sedaj pa bodo apostoli in z njimi vsa cerkev sami morali stopiti v borbe življenja. Sedaj bomo verniki morali pokazati svojo zrelost. Od božjega nauka bo treba preiti do dejanj, v prakso. Po svoji vsebini bi to peto povelikonočno nedeljo smeli nazvati nedeljo o praktičnem katoličanstvu. V berilu naglaša apostol Jakob, da bodimo vršitelji božje besede in ne samo nje poslušavci, da ne bomo varali sami sebe in delali nečast svojemu visokemu krščanskemu zvanju. Zavedajoč se, da človeško življenje ne poteka brez nadlog, nas sv. cerkev v evangeliju kliče k molitvi in zaupanju v Gospoda Kristusa: karkoli bomo prosili nebeškega Očeta v njegovem imenu, bomo prejeli.

Prošnji dnevi križevega tedna

Našo duhovno radost velikonočnega slavlja nam morejo prečesto skaliti zunanji vremenski dogodki. Mlado življenje v prirodi, ki nas tako zelo poživlja, se je že krasno nastavilo in mnogo obeta. Pa kdo ve, kakšen bo konec? Že pagani so se te pomladanske dni skrušeno obračali k svojim bogovom za pomoč v raznih obhodih in slovesnostih. Koliko bolj upravičeno je prošnje obhode uvedla sveta cerkev, v svesti si, da nas bo On, ki je ne namišljen, gluh malik, marveč pravi živi Bog, početnik vsega življenja, dobrotno varoval nezgod in nam z dobro letino preskrbel vsakdanjega kruha. To je razlog, čemu v tej dobi veselja nenadoma dnevi tolike skrušenosti in ponižnih prošnji.

Štiri take prošnje dneve s procesijo in litanijami vseh svetnikov poznamo. Na god sv. Marka (25. aprila), ko se verniki zbero pri sv. Petru, in zadnje tri dni pred Gospodovim vnebohodom, ko so stacioni pri treh najvažnejših in najlepših rimskih cerkvah: pri Mariji Večji, pri sv. Janezu v Lateranu in pri sv. Petru v Vatikanu. Sv. maša teh prošnjih dni nas uči zaupne molitve pravičnega. Za zgled se nam stavi prerok Elija, ki je po treh letih stanovitne molitve zemlji izprosil dežja in rodovitnosti. — Kakšna bodi naša prošnja, nas uči tudi evangelij teh dni. Če nas v stiski že navaden človeški prijatelj vsak čas usliši, koliko bolj nas bo naš najboljši prijatelj — nebeški Oče.

In srca k sebi kvišku pritegni z nebeško milostjo!

Kristusov vnebohod

Kristusov vnebohod je praznik zmagoslavnega vhoda Kristusa-Kralja v svoje nebeško kraljestvo. Ta praznik so že v prvih stoletjih slovesno praznovali. V osmem stoletju so se nanj pripravljali tudi že z vigilijo in proti koncu srednjega veka je praznik dobil še svojo osmino.

Kristusov vnebohod moramo vrednotiti ne samo kot njegov osebni vnebohod, marveč z njim, našo glavo, smo tudi mi z vso cerkvijo vred nekako že uvedeni pred božji prestol sv. Trojice. Nato nas opozarja lepi graduale (spev na stopnicah): »Sel je na višavo, s seboj je peljal jetnike«. Enako tudi v prazničnem predglasju čujemo, da se je Kristus pred očmi apostolov dvignil v nebo, da bi nas napravil deležne svojega božanstva. V berilu nam pisatelj Ap. Del poroča o Kristusovem slovesu in o obljudi, da bo kmalu na učence in sv. cerkev prišel sv. Duh ter utrdil njih apostolstvo. V evangeliju Gospod pošilja svoje apostole na misijonsko polje, oznanjat božjo blagovest vsemu stvarstvu. Ta dan se po evangeliju ugasne velikonočna sveča, ki nam je 40 dni pomenjala vstalega Kristusa. Zemski Kristus se sicer od nas po-

slovi, toda med nami še vedno ostane in z nami se še tesneje združuje — kot evh. Kristus, ki se vsak dan na naših oltarjih daruje in nam iz tabernaklja vedno deli tolažbo in pomoč.

Odprto liturgično pismo

(Nadaljevanje.)

Kako poživiti nedeljsko službo božjo?

Kako naj z liturgično obnovo nedeljske in prazniške službe božje pričnemo? Čisto jasno je, da bo treba upoštevati preteklost in graditi na že obstoječem. Preprostemu ljudstvu takoj dali samostojno v roke misale, je gotovo še pretežavno, marveč moramo ljudstvo prej navaditi na najnavadnejše skupne zborne molitve. Nujno je, da bodo verniki pri sv. maši začeli slediti in se dejansko udeleževati vsaj pri najvažnejših delih presv. daritve. Te molitve, ki naj bi jih verniki recitirali, se morda ne bodo doslovno ujemale z besedilom duhovnikovih molitev, pa nič ne de. Glavno je, da bodo iz sv. maše povzemale njen daritveni značaj in vernikom posredovale liturgičnega duha. In to je prvo: liturgični duh! Ta način, preč. g. svetnik, se meni zdi, bo pa tudi najboljša priprava na misale in liturgično udeleževanje ob njem! Za začetek bo vsekakor potreba preprosto ljudstvo navaditi na recitacijo vsaj glavnih mašnih molitev. Te pa bodo morale biti seveda jedrnat in kratke, da bo še dovolj časa za cerkveno petje. Kajti prava ljudska liturgična božja služba se najlepše vrši ob cerkvenem petju. Največ navdušenja in življenja daje vprav sveta pesem.

O važni vlogi cerkvene pesmi

Tukaj pa seveda takoj zadenemo na vprašanje, kakšno bodi cerkveno petje: ali zborovsko ali ljudsko. Odgovor: Oboje povzdiguje službo božjo, oboje je potrebno. Vidno pa je takoj, da liturgičnemu življenju najbolj odgovarja ljudsko petje, ko se ljudstvo tudi v sveti pesmi samo udeležuje in navdušuje. Kjer sta v župniji dva gospoda, tam vprašanja glede petja ne bo težko rešiti. Med eno sv. mašo bodo verniki recitirali in cerkveni zbor prepeval, med drugo sv. mašo bodo pa verniki sami i recitirali i prepevali. Kakor to ponekod že vršijo. Jasno pa je seveda, da bo moralo tako zborovsko kakor ljudsko petje vsebovati daritvene in evh. pesmi. Pesem in recitacija se morata dopolnjevati! — Da se bodo verniki tudi skozi teden po možnosti udeleževali take službe božje, je gotovo. Saj lepa stvar vedno vleče.

Vi, veleč. g. svetnik, ste v svojem pismu izrazili lepo željo, da bi že kmalu prišel čas, ko bodo ljudje z mašnikom vred molili vso sv. mašo! To je vseh nas največja želja! Tudi mi upamo z vami, da bomo sčasoma menda že dobili celotni slovenski misale, ob katerem bi se pač najprej in najlažje vsestransko udeleževalo izobraženstvo. Dokler pa misala ne dobimo, pravite, »naj bi nam vodstvo liturgičnega gibanja določilo, kaj naj bi se skupno molilo«. Gotovo nam je glede liturgičnega udeleževanja potreba tako načelnih kakor praktičnih smernic in v izvajanju enotnosti! (Kajpak v obsegu, ki ga dovoljuje kongregacija za svete obrede!) Z ozirom na naše razmere sta nam naša prevzimana nadpastirja-ordinarija, ki liturgični pokret skrbno spremljata in blagoslavljata, že izdala nekatera navodila in s tega v o d s t v e n e g a m e s t a smemo upati še več enotnih in določnejših merodajnih naredb.

Veleč. g. svetnik, popolnoma edini smo si glede našega liturgičnega stremljenja. Prav na tem polju nam je posebno potreba medsebojnega posvetovanja in podpiranja. Zato se za Vaše navdušeno liturgično pismo iskreno zahvaljujemo! Vaše geslo: »Kjer so prijatelji krščanskega napredka, tam naj pričnejo brez odlašanja!« — nam daje nov pogum.

P. Md.

✓ mesecu maju molimo s sv. očetom:

1. Za poživitev skupanja do Brečistega Srca Marijinega
2. Za obuditev misijonskih poklicev.